

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu este de done ori pre septemana: Duminec'a si Joi'a. Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditur'a foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cãtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nru 103. ANULU XX.

Sabiu, in 24 Decembre 1872. (5 Ian. 1873.)

tru celelalte pãrti ale Transilvaniei's pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intã'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“

Cu inceputulu anului 1873, se deschide prin acest'a prenumeratiune noua la acesta foia.

„Telegrafulu Romanu“, va esi ca si pana acum de done ori pe septamana Joi'a si Duminec'a. — Pretiulu abonamentulu pre anulu intregu e :

Pentru Sabiu 7 fl. pe 1/2 de anu 3 fl. 50 xr., pe 1/4 anu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru Tranni'a si Monarchi'a austro-unguresca pre anu 8 fl. pe 1/2 anu 4 fl. pe 1/4 anu 2 fl. v. a.

Pentru Romani'a si strainatate, pe anu 12 fl., pe anu 6 fl., pe 1/4 anu 3 fl. v. a.

DD. abonanti suntu rugati a nu intardiã cu tramiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rugãmu a se scrie curatu, si in locu de epistole de prenumeratiune recomandãmu op. publ. avisurile postali, (Posta-Utalvány. — Post-Anweisung.) ca impreunate cu spese mai putiene si ca mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune la

Editor'a „Telegrafulu Romanu“
in Sabiu.

La serbatorea Craciunului.

Mãne serbãmu nascerea lui Chsu si cu acest'a resaritul luminei cunoscintiei. Mãne serbãmu glori'a lui Ddiu in cele inalte si intre omeni buna voire. Sublima serbatorie ! Inim'a omulu Paru face pre acest'a o fiintia dintre cele mai fericite, cãndu s'aru putã sustienã in sfer'a, in care l'a pusu pre elu evenimentulu ce-lu vomu serbã mãne !

Dara lumea e lume ! Ea pare ca voiesce in adinsu, ca sublimulu, ce aru fericu-o cãndu Paru imbratisiã, sa-i fia numai unu idealu pre care sa-lu admire, pre cãndu ea sa tavalesce in viciile cari fan amaritu existint'a toto-dẽun'a. Ea pare ca farmeca pre omeni, cãndu arunca interesele cele mai inferiõre si trecãtoãre in mijloculu loru si-i alãrga ca manati cu biciulu inapoi'a acestoru interese, si din multimea cea mare abiã se stracura cãte unu individ, din cãndu in cãndu, care invinge torrentulu si nu trage in rendu cu cei multi la carulu lumel de triumfu.

Asiã este lumea si de aceea ea vita asiã de degraba ca lumin'a cunoscintiei au resaritu demultu, ca ea sta pre orizontu susu si tramite radiel sele intre omeni. Ea nu observa ca omeni invitati si castigati de dens'a gramadescu ei insii deasupra capeteloru sele neguri de interese, pentru ca si fiindu lumina sa mai pãta stã in intunerecu.

Se va parã cui-va, ca fia-care dicere din cele de mai susu contine unu p a r a d o x o n , si deã examinãmu starea nõstra, in mare si in micu, deã cercelãmu cele ce se petrecu intre noi si in giurulu nostru, in mare si in micu, gãsimu ca in pretinsele p a r o d o x a este numai estrasulu seu abstrasulu situationei nõstre in permanentia. In mare si in micu gãsimu unu lãntiu mare de lucrãri porcese din ambitiuni nenobile si din vanitãti, cari se sfersiescu in iubirea lucruriloru celoru mai materiale, cari n'au nimic'a comunu nici cu lumin'a cunoscintiei, nici cu bun'a voire intre omeni ; din

contra, cari producu atãtea neintielegeri, atãtea desastre intre si pentru omeni.

Spatiulu onoi articulu diurnalisticu este cu multu mai angustu, decãtu ca sa putemu deseversã ideile ce ni ofera o contemplare dictata de momentele serbãrei celei mai mari epoche a omenimei si omenirei. Unde amu putã noi indesa cele ce se petrecu, nu in Europ'a, dara in imperiulu nostru, pentru ca sa aratãmu cãtu stãmu de departe de insemnatatea celoru ce le vomu serbã mãne.

Sa ne conformãmu dara spatiulu de care dispunemu si sa avemu in vedere celu putienu afacerile nõstre nationali in decursulu unui anu si sa vedemu ce vomu gasi intrãceste ?

De siguru, ca lucru mai de mare insemnatate ca existint'a nõstra nationale putiene mai sontu. Ea cuprinde in sine multe alte lucruri, cari in analis'a loru se estindu pana la individulu din urma alu unei natii, pana la ameliorarea sortiei acelu ce in colib'a lui frigrõsa, mãne, pãte ca nu are sa serbeze cu altu ce-va, decãtu cu lacrimile de durerea lipsei, ce i voru inundã fati'a.

Bun'a-voire intre omeni ne chiama ca sa lucrãmu diu tãte poterile pentru toti. Bun'a-voire intre omeni ne demãnda ca sa impededãmu lacrimile si oftãrile tuturor fratiloru nostri. Si deã nu potemu sa esoperãmu numai decãtu intentiunile cele nobile si laudabile pentru fratii nostri, celu putienu sa pregatimu calea, ca acelea lacrimi sa nu curga perpetuu pre fetiele confratiloru nostri, si — si ale nõstre !

Parintii nostri au plãnsu pentru asuprirea de carea au patimitu si pentru desbinãrile dureroase ce ne ardu si nõue sufletulu si in diu'a de astadi, — si noi in certe de nimic'a amu mai adansu si anulu acest'a la trecutulu celu durerosu, asiã incãtu reprivindu acum cu totii asupr'a intempleriloru, avemu ocaziunea cea trista de a plãnge cu totii ; cãci nu numai ama fostu passivi fatia cu detorintiele nõstre, dara amu mai avutu nenorocirea, ca din mijloculu nostru sa vina omeni, cari sa impedece activitatea, lucrarea pentru confrãtele avutu si seracu ; mai multu, amu avutu nenorocirea sa vina din sinulu nostru omeni, cari sa impinga pre confrãtii sei sa traga la carulu triumfale alu strainiloru si inca prin nomolulu celu grosu alu coruptiunei cu bani, cu beuturi si alte de feliulu acestor'a. A buna sãma sa fia fostu si la noi N e k e r aru fi avutu ocaziune sa strige si la de ai nostri : Maudits poltrons ! pourquoi n'avez-vous le courage d'etre, vous-memes ? vous seriez mille fois mieux ! (Blastamati poltroni ! pentru ce n'ave-ti voi curagiulu de a fi voi insi-ve ? voi a-ti fi de o miã de ori mai buni !)

Sofistii moderni inse au pusu intre sine si lumin'a cunoscintiei, carea ca sciintia luminãza in diferite forme, interesele loru particulari constatãtoãre din doru de cãstigu materiale si ambitiune vana si au insultatu pre acei ce le dicea : „sa lucrãmu, sa fimu activi !“ suspiciunãndu-i, ca voiescu sa jertfãscã, ca „Nasaudeni“, pentru interese „particularie“, caus'a comuna. De aru fi cautatu sa „jertfãscã“ si ei in modulu acelu, si toti din tãte pãrtile ! pãte ca se implinea si la noi celu putienu dis'a : In singulis et minimis salus mundi.

Dara sa nu remãnemu multu tempu cu ochii atentiti la icõnele aceste intristãtoãre, sa ne magulimu cu speranti'a ca cele prin cari amu trecutulu voru fi o lectiune instructiva pentru toti romãni si preste, scurtu ne vomu aflã cu totii unu trup si unu sufletu, lucrãndu pentru interesele generale si speciale ale natiei nõstre, pentru interese, cari sa amelioraze sãrtea tuturoru fãra deosebire de stare si conditione.

Pentru ori care eventualitate inse aru trebui ca acei ce si-au disu : ca „viãti'a cu toiagulu ei de „feru arata fia-cãrni cararea ei si fericite de acelu „ce vede toiagulu si urmãza arãtãrei lui cu pasi seriosi

„si nu ascãpta pana cãndu elu (toiagulu) jace greu „si nedelaturabile pre spatele sãngerãnde“, — cugãndu la neincetãta datoriã de a lucrã pentru binele comunu, sa nu caute la greutãtile ce le mai inmultiescu si fratii loru, ci sa lucre neintreruptu in cãmpulu celu mare alu recerintieloru nõstre nationali. Lumin'a cunoscintiei si a adeverulu, carea o serbãmu cu serbatorea de mãne, aru face sa repera iera-si stãu'a cea conducãtoãria cãtra mãntoãre — concordia, si atunci si s'aru asigurã pre viitoriu serbãtori totu mai fericite si mai fericite. Carea sa fia, sa fia ! !

Revista diuaristica.

Dãmu aici publiculu unele pasagie din diurnale unguresci despre reprezentatiunea universitatiei fundulu regescu, dupa cum le-a catranitu „H. Ztg.“ :

„Nemere“ comanda inarmarea generale, invita a se portã spad'a spalata 'n sãnge prin tiãra si a se predicã cruciat'a contra sasiloru. Dis'a foia e unu alu doilea Petru de Amiens ! In pustnici'a sea planuesco (cõce) resbunare si 'si cauta pre moderãnu seu Gottfried de Bouillon, pentru d'a se recreã (recori) si intari cu sup'a cea nõgra datãtoãre de poteru pentru caletori'a cea lunga, pre care de-si nu e de totu decisa, o va face sãu pre josu sãu din aplicare cãtra prototipulu seu istoricu pre unu lungu-urechiãtu rabdatoriu. Inse mai bine va fi sa o audimu cum fulgera si — asuda ; tratatulu ei e intitulatu „Universitatea sasãsea“ si suna : Noi cunõscemu pre cele 12 puncte ale universitatiei sasesci, pre care s'a decisu ale asterne ministrulu de interne in afacerea regulãrei fundulu regescu in numele locuitoriloru fundulu regescu, si prin urmare si in numele nostru.

Oãre care patriotu ungurescu aru subscrie acest'a reprezentatiune ?

Deã inse emu tãcea in afacerea acest'a care atinge cele mai sãnte interese ale nõstre, s'aru considerã tacerea ca consentiementu.

Noi respingemu solemnulu asiã dara acea reprezentatiune ; noi protestãmu contr'a ori-cãrui privilegiu, contr'a ori-cãrei positiuni separatistice care aru violã unitatea patriei aru margini inaintarea si libertatea nõstra nationale.

Inse noi trebui sa dãm protestulu nostru si espressione publica.

Veniti asiã dara sa concipãmu o reprezentatiune in care sa protestãmu energice, aidemu sa o subscriemu noi cu totii, cari suntemu partisanii egalitãtii, frãtietãtii si libertãtii — sperãmu ca numerulu nostru va fi cu multu mai mare decãtu alu acelor'a cari consentu cu acele 12 puncte.

Veniti sa asternemu protestulu nostru la loculu competentu si deã pre lãnga tãte ostenelele nõstre totu-si va invinge iera-si nedereptatea, atunci sa ne otelãscã la lupta nõua conscienti'a ca ne-amu implinitu datorint'a facia cu patri'a, facia cu caus'a nõstra propria si si facia cu fratii nostri sasi sedusi de agitatori (atitatori) egoistici.

Opiniunea publica a Ungariei e cu noi. Intrãg'a pressa unguresca, de-si e desbinata in pãrti 'si radica võcea sea si consente cu noi pre deplinu in acest'a cauza.

Si pentru de a documentã, ca chiaru si foi nemtiesci nu suntu de acordu cu dorintiele sasiloru, produce de „Nemere“ — excursiunile unilaterali ale lui „P. Lloyd“ ca esemplariu de parada, se feresce inse intieptiesce de a impartasi cetitoriloru sei coprinsulu articolulu de fondu din „Lloydulu ung.“, care vorbesce despre acelu-si objectu cu multu mai nepreocupatu. Acest'a nu se potrivece in ramele f r a t e l u i „Nemere“, tocmai din causa ca voiesce a representã, petitiõnã,

agită, demonstră, atită și sumută în interesul, „fratilor lui sasi“.)

„Hon“ se grabesce a recomandă cu cea mai mare caldura propunerea lui „Nemere“, în asternerea unei contr'a-representatiuni.

Chiaru și „Debreczen“, care apare în Ierusalimulu calvinu, și din a cărui locuință se tramitu în sal'a intieptiunii legislatorice profetii stengei și în a cărui cuprinsu crescu Pataii, consacra afacerii sasesci atentiunea sea gingasie, cându dice patetic sub titlulu : „Statu in statu“ :

Noi nu aflăm nimicu extraordinariu în acea ca universitatea sasésca si-a datu pererea despre regulara fundului regescu, inse cu atât'a mai revoltătoare e esistint'a și coprinsulu acelei representatiuni. Acést'a universitate sasésca vorbesce aci că cându ea aru fi o potestate nedependenta, ea vorbesce, că cându aru eserce gratia, ca se dejosesce a comunică gratiosu vointi'a sea regimului ungurescu. Dupa parerea ei fundulu regescu nu e altu ce-va decâtu unu statu in statu, a cărui capu infalibilu și sacrosanctu e univiersitatea natiunii sasesci.

Universitatea sasésca si-a depusu lamuririle sele asupr'a acestui objectu în 12 puncte și fiecare punctu e imflatu de îngâmferea ce se espectoreza în elu. Asiá dara e interesantu a ochi ce va mai de aprópe representatiunea, acestu arsenalu de smintitura sasésca. . . .

Resumetu la articlii din tier'a Barsei !

Cu mare atentiune amu celitu responsulu bravului coréspondinte alu „Tel. Rom.“ din tier'a Barsei, la pamphletulu nruciosu a „Federatiunii“ secundatu și de „Gaz. Trans.“

Atacurile nedemne, și nesuintiele iesuitico-proselitistice contr'a institutiunilor noastre bisericesci și în contr'a marelui și multu veneratului nostru Metropolitu sunt respinse în celu mai strictu intielesu alu cuventului.

Logic'a sanetosa, adeverulu și dreptatea cauzei carea că unu firu de auru se trage prin intregulu responsu a nimicitu moralmente pre inimicii biserice și si natiunii noastre. Dloru au cautatu dupa „merite“; nu e progresulu poporului, inaintarea cauzei noastre nationale, contribuirea la intielegere fratiésca, ci e cu totulu contrariulu, în tabar'a vóstra, aci afla peccatosulu refugiu, traficatoriulu loculu seu de onóre, și aceste tóte óre ce sa fia, inaintare nationale ? !

Nainte de tóte a-si dori sa fimu bine intielesi, nu este aci vorba de fiii bisericeii unite preste totu, onóre esceptioniloru, cari se potura radica preste intunecime, și cari la tóte ocasiunile au fostu amici adeverati ai poporului și progresului nationalu. Scimu noi cu totii apretiu pre unu B a r n u t i u, Andreiu M u r e s i a n u s, a., cari neincetaju staruia din respoteri a delaturá machinatiunile iesuitice a coreligionariloru sei, care de feliu nu au fostu sincere și nationale. Cunoscute suntu tóte aceste fia-cărui'a românu adeveratu. Amu deplâns'o și noi de repetite ori, și afirmâmu și acum cu accentuarea cuventului, ca ne dore anim'a, vedindu o parte neinsemnata a natiunii noastre facendu-se obéla ultramontanismului, și cód'a papistasiloru, și fiindu orbiti de intunecime au cutesanti'a a pasi naintea natiunii cu preteste a fi nationali, și iubitori de progresu. Bá ce e mai multu, se arata pre fatia cá turburatori de pace, vinu a atacá biseric'a nostra dreptu-maritóre cu o nespusa nerusinare, batjocurescu pre prea veneratulu nostru Metropolitu a cărui'a nesuintie nobile cunoscute și apretiuite nu numai de natiunea intréga nepreocupata, ci și de intrég'a lume civilisata.

En poftimu dloru, pre lângă insultele și scoriturile dvóstre în contr'a celoru mai sante și venerate ale natiunii noastre, ce cugeta-ti ? cá nu comva sa ne aratâmu indiferenti și sa ve lasâmu pre dvóstra dupa praos'a vechia a latí proselitismulu între poporulu nostru, a semaná și de aci înainte sementi'a urei și a discordiei între frati, de unu sânge.

Josu cu masc'a de pre facia ! nu mai lua-ti numele Domnului indesiertu.

Tempulu și istori'a ne-au documentatu pre deplinu, și aceea insi-ve trebuie sa recunósce-ti, ca unati'a n'a adusu fára desastre și inparecheri poporului românu.

Si óre altcum, care aru fi sa fia servitulu celu mare ce l'a prestatu unati'a poporului românu pentru de a prosperá materialmente și spiritualmente ?

Nu dóra conturbarea pácei și impedecarea con-

solidárei noastre bisericesci, cându procesulu de despártire între români și serbi din Ungari'a și Banatu curgea — cá sa retacu nemernici'a dvóstra din Transilvani'a, unde nu ve poteti inca nici acum'a desbaierá de visiunile de a ve gerá de u n i c i i urmatori ai lui Christosu.

Nu voimu a aduce tóte datele cele multe pline de abusu și nenatiunale, cá sa ve documentâmu per excellentiam scopulu neonestu și mijlócele depravate de care ve a-ti folositu în contr'a bisericeii acelei'a, carea și pre stramosii vostri i-a nutritu cu laptele adeveratei credintie.

Inse fia-mi permis a aminti nomai : vr'o câteva intemplári de mare importantia pentru caracterizarea agendelor frumóse a dvóstre în pártile Ungariei și banatice, cá sa ve convingeti cátu necasu a-ti facutu acolo între frati de unu sânge.

În seclulu celu mai nou „inquisitoriu“ incepú a-si radica capulu asiá numit'a sânt'a unia în Banatu, care prin profetii ei malitiosi, spriginiti din partea ultramontana, cu joxsta conscientiam ei, lipsita inse de tóte conscientiose juxta legem, a pusu în miscare aparatulu celu mare pentru de a nimici biseric'a nostra ort. nationale.

Dara haru Domnului și ángerului priveghiatoriu asupr'a santei cauze a noastre, a nemicitu intentiunile malitiose a papismului infernale. Inse de persecutári nu a potutu fi mántáuita. Asiá buna-óra în anul 1847 în comun'a Saagh, comitatulu Temisiórei, erá fómete mare. Iobagimeci de acolo, de óre-ce comun'a amintita erá proprietatea capitolului r. cat. numai sub conditiune déca aru trece la unire li se promitea fructe și ajutoriu, dara comun'a mai bucurosu 'si sacrificá viét'i'a, decâtu 'si parasi legea stramosiésca, respinse cu indignatiune speculatiunea infama a inimiciloru nostri. Si asemenea casuri erau la ordinea dilei. Credinciosii nostri de-si dedati la persecutári atátu nationale cátu și religionare, inca din tempii antici, vedura numai decâtu ce periculu mare i amenintia.

Sperantia inse în intelegint'a care erá atátu de tare în credint'a stramosiésca, încátu turburatori de pace cu profetii loru mismatici nu odata 'si mántáiau viét'i'a loru, luând-o la sanetós'a ; dícu sperantia în simburile sanetosu alu natiunii, și conducerea bravului cleru nationalu au servitu de garantia, ca inimicii pre lângă tóte machinatiunile loru nu se voru poté incuibá.

Veni anul 1848. Români ort. facura pasi resoluti a se emancipá din partea fratiloru serbi, dara pre atunci inca se facura nescari greutáti și pi'a dorintia a tuturor românilor nu s'a potutu realizá.

Români ort. în frunte cu Escelenti'a Sea Br. S i a g u n 'a lacra din respoteri în adunári, jurnalistica și prin deputatiuni pre la M. Sea pentru de a esoperá dorint'a tuturor românilor bine-semtitori.

Ei bine ! dara ce sa vedi ? clic'a papismului, unati'a, și incepú cu tóta energi'a activitatea ei, emisárii propogandei iesuitico-unatitice pornira cá lacustele din satu în satu, provocându poporulu a trece la st'a unire, cáci numai asiá va scapá de jugulu serbilor și Ddiu mai scie câte tóte meneciuni fabricate spre seducerea sermanului poporu.

Bá lângă acést'a ne surprinse unu lucru ne mai pomenitu. Într'o buna diminétia vedurámu prin nesuinti'a propogandei de fide denumirea episcopului uniu, cu resiedint'a în centrulu româniei, unde se asiédia unu pastoriu fára turma.

Acést'a impregiarare contraria bisericeii și natiunii noastre spriginita și de locuri inalte a facutu sânge reu la toti bine-semtitorii și credinciosii români.

Acum se incepura formalmente atacurile contr'a bisericeii și natiunii, pamenturile parochiale cu fortia s'au ocupatu, din partea unitoru, bisericile noastre se desfiintiau, nóptea se ocupau și anecsau. — Esemple vie com. V e r m e s i u, I s g a r u s. a. din comitatulu Carasiului ; cea dintáiu dupa unu restempu de 12 ani prin o energia neobosita a episcopiloru și a consistórielor noastre iéra-si recástigata în posesiunea nostra. Asemenea sacrilegiori se intempla prin alte comitate, buna-óra în comitatulu Temisiórei comunele R a c o v i t i a, S e l a g i u, P a r t i 'a s. a. iéra-si prin insielaciune, fortie și brutalitate din partea inimiciloru geniului romanescu, se scóte evlaviosulu poporu din sântulu lacasiu alu stramosiloru sei, tóte aceste intru unu modu scandalosu ocupa locu în istori'a cea mai nóua a civilizatiunii, din partea unor'a frati care inca singuri pretindu a fi nationali.

Plansorile joste a persecutatorilor nostri crestini fórté arare ori afla spriginire din partea strainiloru, bisericeii noastre purarea inimici.

O ! bunule Ddiu ! va díce cine-va, dóra unittii se afla cum-va afara de lege, încátu loru tóte abususurile li suntu iertate ? Si acést'a întrebare cu dreptu o póte pune fiesce-care cetitoriu nepreocupatu. Dara indesiertu ne-amu nesoi prin lege a documentá, de esemplu ca într'o comuna de aru remanea bateru numai unu sufletu cu preotulu credinciosu bisericeii sele stramosiesei, nu e permisu necredinciosiloru a ocupá biseric'a ort. cáci dupa ratione de sine urméza, ca acel'a care se desléga de legatur'a santei credintie ort. a esítu din biseric'a áceea, va se díca, s'a desfacutu de credint'a ei, într'a cárei onóre, a radicastramosii lui locasiulu Domnului. Si în astfeliu de intielesu ne garantéza și legile, cu tóte ácestea, dreptulu neatacaveru a bisericeii noastre — se póte convinge fiesce-care din susu-amintitete casuri, unde partea eclatante a majoritátei a remasu fidele bisericeii sele stramosiesei, li s'au ocupatu bisericile între unu modu turburatori și neonestu, și legea, precum s'a doveditu, n'a fostu respectata chiaru nici din partea acelor'a, care în prim'a linia erau chiamati a delaturá scandalulu.

Aceste suntu intemplári fórté triste și de-já de facto constatate, ci noi tóte dloru le-amu suferitu, avendu înainte ochiloru nostri caus'a sánta nationale, și nu voeamu a esi în publicitate nici atunci, cându scandalulu ajunsese la culme ; adeca pre tempulu fómetei la anul 1863, cându secretariulu episcopescu de atunci dlu O l t e a n u umblá din satu în satu, promitiendu poporului spriginulu regimului, și impartirea de bucate, agítandu între poporulu nostru pentru „sánt'a unire“, atitiendu-lu contr'a preotiloru constanti în credintia !

Óre aceste totu din punctu de vedere nationalu s'an întreprinsu ? Spre a ilustrá situatiunea mai apriatu fia-mi permis a aduce numai unu casu înainte.

Infatisiendu-se membrii comisiunii din partea ven. Consistoriu alu nostru, și a unitoru, cátu și din partea comitatului, în comun'a Selagiu spre a constatá trecerea unor'a ort. la unire (prin unu modu curiosu de trecere dela o biseric'a la ceea-lalta, numai la crestini nostri aplicatu, despre care, dle redactoru, acum nu-mi permite tempulu a vi-lu descrie mai pre largu).

E bine, sa vorbim ad rem ; ven. protopopu alu nostru numai decâtu rostí o cuventare fórté esentiale, conformu unui adeveratu pastoriu, incepú a face atenti pre crestini bantuiti în credintia, cá nu cum-va sedusi de nescari promisiuni false sa-si venda legea stramosiésca s. a.

Dlu O l t e n u pronuntia ca promisiuni nu li s'au facutu, și fia-care dupa convingere are sa urmeze. Fórté frumosu, comisiunea 'si incepú activitatea, dara ce se vedi, éca nisce unguri de conf. helvet. se infatisiau inaintea comisiunii, dlu Olténu incepú a rostí (de bucuria ?) presiedintele comisiunii intréba ca ce voiescu, dara sermanii unguri afirma sincere, ca audiendu ca românilor care trecu la unatia li s'au promisú gráu, și fiindu ei fórté lipsiti au de cugetu și ei a trece. Presiedintele necajitu, fiindu insusi calvinu și vedindu slab'a credintia la coreligionarii sei, i tramite intáiu la predicatorile loru, spunendu-le ca numai cu martori și dupa 4 septamáni iérasí priu martori infatisiendu-se se potu considerá de uniti, cáci legea acum nu-i permite a-i acceptá.

Ven. Protopopu alu nostru 'si face observárele sele, amintindu ca legea are sa fia egala pentru toti locuitorii patriei, și casulu esceptionale care se observa numai fetia de români lo imputernicesce a radica protestu din partea ort. și totu deodata róga ; a fi constatatu protocolarminte factulu, ca poporulu este sedusu, prin promisiune falsa, ce s'a doveditu evidentu prin marturisirea ungoriloru calvini.

Observárele fórté nimerite a dlui protopopu se iéu spre cunoscintia. Comisiunea fiindu-si agendele substerne protocolulu ven. Cons. o parte a unitoru considera biseric'a de a loru, ai nostri, firescu lucru, cauta sa-i impedece, dara unittii cu fortia brutala iéu securea și deschidu usile sf. bisericeii, se nascu frecári, certe, batái. Ai nostri umbla dupa dreptate, protopopulu face aretare ven. Consistoriu, recercá comitatulu spre a interveni, comitatulu se cam sfiesce, frecárele crescu și discordi'a între frati de unu sânge din dí in dí ii iritéza totu mai multu, și ajutoriu nici dintr'o parte. Asiá trecura ani dupa ani pána cându-si castigara dreptulu legalu crestini nostri amaru persecutati.

Óre aceste tóte contr'a nostra ce sa fia dloru ? Cugetati prin astfeliu de midilóce sa emancipati po-

*) Dlu Ref. facea bine déca nu trecea asiá fugá preste cele ce au dísu „P. Ll.“ Red.

porulu din intunecime? Suntă întreprinderile aceste loiale, nationale și umane? Nu vedeți cum 'și tragu vre-o căți-va oameni folosu din acestea și ajungu a fi oameni mari cu merite înaintea dusimanilor noștri nazionali? Său dora n'ati cetitu cu ocașionea denumirei dlui Olténu de episcopu, cum 'și es-primă „Magyar állam“, fôia ultramontana, bucori'a ei, vediendu denumitu unu episcopu, care din alu loru punctu de vedere are merite multe, și i de mare pretiu și însemnatate pentru biseric'a unită din Banatu, și deca considerati abuzurile cele multe ce se comitu prin diferite părți ale Banatului, ôre nu ve convingeti deplinu, ca ce mare nenorocire a fostu pentru caus'a nationala propagand'a unatiei?

Sa vedemu acum cum caracterisêza un-
tulu, marele barbatu Sincai unati'a:

Bine cunoscendu naravarile popesci, elu chiamă cu voce înaltă (Chron. a. 1563) luarea aminte a nêmului românescu asupr'a viclesugului nêmuriloru straine, care cu frumôse pretestori, mai alesu ale legii crestinesci, în care eu vrêu sa moriu (dice Sincai) însiela pre bietii români de-i stapanescu și în diu'a de acum . . . ce vrêu Arhieriei acesti'a? (întreba elu) sa te invetie sa-ti priuda partea pre lumea acêst'a, au sa te duca la ceriuri? Nu cre-de o române? pentru ca numai pung'ă ta o voiescu, că sa-si im-ple pungile loru, și tu sa remâni robu acelor'a pre cari mai marii tei i au stapanitu ôre-cându. De-stôpta-te dreptu aceea, o iubite nêmulu meu și ai minte!

Auditi pre Sincai, voi iesuiti români dela Lu-gosiu, Oradea-mare, dela Blasiu și de-si de aiurea, voi cari în aceste dile ale libertătiei, cutediati a îndemnă pre români sa mêrga la sino-dulu catoliciloru unguresci dela Pest'a; voi cari mergeti cu cutediati'a pâna a dá româniloru unti namele strainu și uritu de catolici, că și cum a fi uniu în patru puncte cu catolici, aru însemnă a fi catolica adeca unguru, papistu adeca iesuitu; voi cari prin acêsta și alte asemenea apucaturi cercati a rumpe de totu o parte însemnata a româniloru din corpulu celu mare alu natiunei. — Auditi pre pro-fetulu Sincai, și pâna mai e tempu convertiti-ve!

Ôre ce sa fia ca poporul partea cea mai mare a ajunsu astadi demoralisatu? cugetati și ve ve-ti convinge! Ôre ce sa fia ca la alegeri de deputati unti (cu putiene exceptiuni) se întrecu a face ser-vitii contrariloru noștri?

Dloro, a trecut tempulu minciuniloru, și apucaturile iesuitice-ultramontane se arata necapace și sterpe, la unu poporu care vrea sa vieze, încetati cu machinatiunile proselitistice, fi-ti adeverati sprigintori ai causei nationale, dati-ne mâna de ajuto-riu a cultivă poporul, nu deschideti usile înain-tea cerbicosului, care nu vrê sa se cultiveze, nu-i atrageti prin promisiuni ca nu voru avea a solvi învetiatoriului, și preotului. Stati cu noi în rendu propoveduindu moral'a și iubirea fratiêscă. *)

Dela d-vôstra depinde deci întielegerea, con-cordi'a și înaintarea nationale, fi-ti drepti, și stimati ce e sântu, ve asigurâmu ca atunci în noi totu-dêun'a a-ti află amicii cei mai adeverati în lume.

Staruiti, a eschide pre fariseii inimei și tur-buratori de pace din medloculu d-vôstra, ai face imposibili odata pentru totu-dêun'a, sa ne credeti ca atunci pacea fratiêscă între români va fi eterna.

Dum nullum sperneretur genus, in quo eni-tuit virtus crevit Romanorum imperium.

— Temisiôr'a, 31 Decembre 1872.

L i v i u .

O fôia clericală din Florenti'a se plângea de-unedi asupr'a demoralisatiunei intrate în Rom'a de odata cu regimulu italianu și spunea ca o ceta de ângeri femeesci c a d i n t i se asediasera în fati'a catolicului institutu filosoficu „della pace.“ Pap'a, indignatu de acestu scandalu s'a decisu a scrie regelui cu propri'a mâna și alu rogă sa de-lature acestu reu.

„Gazetta d'Itali'a“ confirma faptul atinsu și obsêrva ca împregiurarea acêst'a a datu ansa la o epistola din partea papei Pio IX cãtra regele Victoru Emanuelu. Ieta epistol'a:

„Sire! Eu sum mai betrânu că Majestate Vô-

*) Nu cugetati ca noi propagâmu a ve aduce iera-si în senulu bisericeii, unde mosi și stramosi vostri s'au hotediatu și îngropatu, nu Dômne apara; cî din contra bucurosu v'amu dá înca pre vre-o căti-va dintre ai noștri, cari mai multu strica decâtu ce ajuta causei sânte.

stra și voi trebuî sa dau sêma de faptete mele înaintea lui Ddieu mai curendu că Dtea. Dara și Dtale ti va veni diu'a, în carea vei avé sa respondi înaintea supremului judecatoriu de faptele D-tale. Precum noi regii de multe-ori nu scimu ce se în-templa în giurulu nostru, cãci persoanele ce ne în-cungiura facu tôte câte potu, spre a ne ascunde ade-verulu, asiâ credu eu ca ti va fi și D-tele lucru necunoscutu ca s'a stabilitu aprôpe de biseric'a Sânt'a Mari'a „della Pace“ lângă o scôla cercetata de juni, o casa izolata (aici accludu și nerusinatulu anunciu în o fôia romana). Nu potu presupune ca a-ti fi suferitu Majestatea vôstra asiâ ce-va, deca a-ti fi sciutu. Pio Papa IX

Pap'a a incredintiatu epistol'a unui'a din gard'a nobile spre imanuare. Regele a primitu gratiosu pre tramisulu papei și a promis a scrie sântului parinte îndata ce i va fi implinitu dorinti'a. La ordinulu regelui cas'a din cestiane se încuâ înca în acea di și unu adjutante de câmpu alu regelui a predatu papei responsulu lui Victoru Emanuelu, o epistola de trei pagine, care fû bine primita în Va-ticanu. Regele dechiară între altele ca se semte fôrte fericitu ca a restituitu unitatea Italiei, lu dore înse fôrte și are unu unicu punctu negru în vieti'a lui: ca nu s'a potutu încã împacâ cu sântulu pa-rinte. Epistol'a e subscrisa: Alu sântiei-Vôstre devotatu fiiu Victorio Emanuele.

Epistolele aceste au cutremuratu Vaticanulu. Se pare ca a întaritat cine-va unu furnicariu sêu unu coibu de vespi. Iesuitii suntu mai infurii asupr'a corespondintiei între pap'a și regele Italiei decâtu asupr'a suprimerei loru și asupr'a demon-stratiunei înscenata de curendu în piati'a M o n t e -c i t o r i o .

S a b i i u , 23 Decembre.

Unu diariu nou a aparutu în Bucuresci nu-mitu „Viitoriulu“. Acest'a însa nu aru fi unu even-ementu estraordinariu, cãci în diu'a de astadi aparut și disparu diornale. Că sa luâmu notiia despre acestu nou diariu ne îndupleca cele ce le vedemu depuse în trensulu în numerulu primu dela 17 De-cembre, o directiune pre carea o asteptâmu demultu sa o vedemu în Romani'a. Amu dori că directi-unei acêst'e sa i se dea totu concursulu pentru că sa o vedemu câtu mai curendu froptifera și sa gâ-simu multi români calcându pre calea pregalita de dens'a, în Romani'a și chiaru și diacôce la noi în Austro-Ungari'a, unde ne nisuiramu, pre câtu ne-au permis turburările politice și puterile nôstre tier-murite a atrage atentiunea româniloru asupr'a unei atari directiuni, precum o vedemu în venitoriulu. Că sa probâmu cele ce amu disu despre noulu diariu, vomu reproduce unele pasagie din articuli „Viitoriulu“.

Asiâ în articulu „Dechiaratiunea de princi-pie“ dupa o introducere se dice:

„Este o clasa a societătiei române dela care se cere totulu și care în schimbu primesce pré pu-tienu. Este poporul bine întielesu, este tieranulu, care contiua împoveratu de suferintie, tradițiunile strabone, este acelu fiiu alu eroismului, care a ape-ratu cu bratiulu seu de feru tier'a și religiunea de optu-spre-diece seculi, dela care se cere multu, fôrte multu și în schimbu i se mangesco ochii cu putiena lumina și cu nici o adapostire sub scutulu legiloru și alu libertătiloru la care-i da dreptu ega-litatea sea că fiiu alu aceleia-și natiuni; este co-merçantulu și industriasiulu român, care nu este spriginitu și protegiatu, care numai da și a datu contributiuni preste contributiuni, care si-a datu pâna și sângele seu, fâra că în tier'a parintiloru și stramosiloru lui sa afle vre-o încuragiare din par-tea puterei.

„O parte a natiunei nedreptatiese pre ceea-lalta. Poporul e tîenutu în ignorantia și demora-lisatu, pentru a servi că instrumentu în luptele pen-tru putere ale partideloru. Insa noi scimu fôrte bine ce va sa dica poporul cându e nedreptatitu. Scimu fôrte bine la ce rezultate funeste aduce o natiune luptele partideloru cându poporul este tîenutu în ignorantia pentru sistemele loru. Elu este asiâ de mobilu că și valorile mârei. Furi'a sea este trecatôre, că și spriginulu ce-lu da ambitiosiloru. Mâne te radica la ceriu și poimâne te pogôra în abisu, dupa espressionea lui Cicerone. Revolutiunile, ce elu realisă atunci, suntu infructivere pentru densula și prin ele 'și creaza noi tirani. Pusu între aceste alternative funeste se restogolesce din miserie, în miserie, fâra a scî unde merge. Sfîdâmu pre oric-ine sa ne contradica. Noi le vomu pune înainte

tôte revolutiunile prin cari amu trecut și vomu în-trebă la ce rezultatu fericitu ne-a adusu. Unu tir-anu a caditu și a dour'a di unu altulu i-a luat loculu. Dela 21 încôce a servitu dreptu arma am-bitiosiloru și dupa 11 Februaru ne-amu treditu cu miseriele ce ne apasa și acestea tôte pentru ca po-porul n'a participatu la revolutiunile politiciloru dilei, elu nu le-a întielesu, cãci n'a fostu destulu de luminatu și moralu ci a fostu o arma de popu-laritate, unu titlu la radicarea ambitiosiloru pigmei și a seciloru diplomati.

„Nu astfelu de revolutiuni voimu noi, nu acê-st'a este calea radicarei unei natiuni, nu prin lo-vituri și resturnări de tirani pentru că sa-i înlocu-iesca alti tirani se face fericirea și tîri'a unui poporu.“

Dupa aceste pasagie espune program'a în ca-rea se cuprinde egalitatea practica a româniloru, conformu constitutiunei, luminaarea și moralisarea poporului și pune apoi întrebarea:

„Ce ne va trebuî pentru acêst'a?

„Ne va trebuî de siguru scôle, și scôle multe și bune, presarate în tôte unghiurile tieriei. Unu corpulu didacticu demnu pentru acêsta sublîma mis-siune și unu cleru românescu, care sa scie inspiră generatiunei tinere pre lângă simtiulu religiosu, sentimentulu patriei și alu devotamentulu câtra dens'a.

„De siguru, ca fia-care cetindu-ne se întreba deca acum avemu aceste elemente de educatiuna dupa cum le cerem noi și deca se face ce-va de feliulu acêst'a în presinte? Noi respondemu ca scôle înca n'avemu destule și care suntu nu suntu organizate. Tieranulu mai alesu este fôrte inapo-iatu în acêsta privintia, iera corpulu didacticu are trebuintia de îmbunătătiri radicale.

„Asemenea biseric'a este muta și rolulu seu 'lu im-plinește cu daun'a natiionalitătiei române francma-sonismulu, și cosmopolitismulu, cãci, sa fimu bine întielesi, la noi religiunea a fostu strinsu legata cu natiionalitatea.“

Din altu articulu „Sa apucâmu altu drumu“ estragemu următoarele:

„Ne trebuie o schimbare de lucruri, d'a; voimu o schimbare. Schimbarea acêst'a, fiica predilecta a româniloru de alta-data, astadi bate la pórta ce-rându-le, implorându-le stravechulu ei dreptu de cetate în tier'a româniloru. În vanu le spune ca a loru este; în vanu le demonstra puterea ei de odi-niôra cându dopa ani de împilare, imoralitate și streinismu — puternic'a sea vóce, la momente de-cisive, strabatea și una într'o clipa tôte animele române, tôte bracele române: totu ce eră strainu ei, totu ce eră strainu româniloru, pierea că fulga-riulu în tier'a româniloru. Astadi ea nu ne mai misca animele, nu ne mai electrisedia, și de aceea siôpte, de aceea murmure, de aceea vaiete, de aceea strig-ate, de aceea români nenumti suntu că nisce pari'a în tier'a parintiloru loru, pecatulu și penalitatea cadu că consecintia pre capulu celoru ce 'și renêga for-tiele stramosiesci. Sa facemu dara o revolutiune, cãci starea de lucruri în care ne aflâmu, ne cere imperiosu, ne demonstra matematicesce ca cu dens'a e vieti'a și fâra dens'a mórtea. Cum s'o facemu dara? Sa ne uitâmu în istori'a nôstra, sa facemu o amicitia cu virtutea româna antica, sa lepadamu vi-ciele primite dela straini, sa înlaturâmu apati'a, sa ne cunoscemu cine amu fostu, ce sumentu și ce trebuie sa fimu, și sa intronâmu în senulu familiei și alu societătiei, lumina și moralitatea, singurele pre care se pôte edifică solidu, și cu ajotoriulu că-ror'a mai avemu înca o patria, o limba și o credintia. Sa încetâmu dara cu plângerile infructifere, sa nu mai dâmu din coltiu în coltiu că orbii, scotiendu din cându în cându câte unu ah! și câte unu oh! pentru ca tôte suntu în vanu; numai cu acestea nu sa remesédie relele: corbii și lupii nu se môte nici odata de vaetele victimei, fia ele facute pre tonuri câtu de umilitôre, heretii — comunii noștri hereti — nascuti și predestinati a trai numai din prade, vinu și rapesce pâna chiaru și abiâ nasutulu puia de sub aripele mamei sele! — O! ce de hereti în tier'a lui Stefanu și a lui Mihaiju!!! Că sa potemu scapă de lupi, corbi și hereti și alte atâtea viciuri cari au începutu sa se alipêscă de sufletulu nostru, se cere mai întâiu de tôte sa fimu români și bar-bati. Toti în a căroru vine mai circula unu sânge românescu și din a căroru animi sentimentulu na-tiionalitătiei și alu independentiei înca nu s'a tocitu, urmédia, împinsi de curentulu reului predominantu, sa se recunôsca, sa se adune pâna mai e tempu de adunatu, sa se unêscă, și cu fortie unite sa procêda la marea revolutiune, sa ne deslegâmu mânilu, sa

incetăm cu plânsetele și să ne convingem odată ea, deca binele mai e posibil în țeară românească, acéști'a nu se poto decât cu mediele și prin inițiativă privată. — Din gratia lui Dumnezeu și prin perseverențele virtuții ale mosilor nostri, astăzi ne aflăm în secolul XIX, în secolul luminelor. În secolul luminelor?! Dara sosit'a și la noi acestu secolu? Vai! seracii nostri țierani — marea majoritate a țierei — gemu de ignoranță și miserie. Religionei și moralității prin multe locuri abia i se mai aude de nume.

Varietăți.

**** Preasântia Sea Domnului Episcopu diecesanu alu nostru, că presiedinte alu delegatiunii congresuale în cauză despartirii ierarchice, a conchiamatu o ședință extraordinară a delegatiunii pre 18/30 Decembre a. c. invitându pre totii membrii delegatiunii a participă la deliberarea chestiunilor mai importante și momentose delegationali.**

**** Societatea academică română a publicat trei concursuri: 1, pentru cea mai bună traducere alui Iuliu Cesare „de bello civili” și cu anesele „de bello alexandrino, africano et hispaniensi.” Premiulu Alesandru Ioanu I de 1200 lei noi. Terminulu 15 Iuliu 1873. — 2, Pentru partea sintactică a gramaticei limbii române. Premiulu Evangeliu Zappa de 400 de galbeni. Terminulu 15 Iuliu 1873. Suntu încă două premii, unul de 200 de galbeni și altul de 100 de galbeni, pentru acei doi concurenți, cari s'aru apropiat de perfecțiunea recerută. — 3, Pentru celu mai bunu opu despre formațiunea cuvintelor în limbă română prin derivațiune și compusetiue. Premiulu Evangeliu Zappa 1500 de lei noi. Terminulu 30 Iuliu 1874.**

**** Bibliografia.** Se afla de vendiari la librariile Socecu și G. Ioanidu și la autori: Manualu de Agricultura pentru cl. I (București, pretiu 1 l. n.) de P. S. Aurelianu. Catechismulu economiei politice (București pretiu 1 l. n.) de P. S. Aurelianu. Elemente de Zoologia (București pret. 2 sf) de Gr. Stefanescu. Animalele antediluviane cu 35 figuri litogr. (Bucur. pretiu 2 sf.) de Gr. Stefanescu. Cursu de Hemia elementară (Iassi pret. 5 l. n.) de P. Poni. Aritmetică ratională pentru cl. I și II, (Bucur. pret. 3 l. n.) de El. Angelescu. Elemente de Geometria (Iassi, pret. 3 l. 35 b.) de I. M. Melicu. Elemente de Arimetica (Iassi, pret. 2 l. 80 b.) de I. M. Melicu. Elemente de Mineralogia part. I. (Bucur. pret. 4 l. n.) de S. C. Mihailescu. Cursu de Algebra elementară (Bucur., pret. 1 25) de El. Angelescu. Elemente de Fisica pentru usulu școlilor elementare și superioare împreună cu unu atlasu de 24 stampe cu figuri litografate, (București pret. 10 lei noi) de Em. Bacaloglu. Influența lumii asupra vieții (București) de S. C. Mihailescu.

**** Natură cholerei aru consistă, după opiniunea unii magistru în chirurgia Charitiera, publicată în 1849 într'o broșura: „Descoperirea naturii cholerei”, într'o hipercarbonisatiune a sângelui. Scharlter probéza că în cholera se forméza din sânge acidu cianhidricu prin combinațiunea carbonului cu azotu, prin urmare bolnavii de cholera moru în urmă paralisiiei cordului și a vaselor arterioase prin intoxicațiã cu sânge cianoticu, și că defecțiunile riziforme ale cholerei nu suntu altu ce-va decâtu limpa.**

**** Chloralhidratu cu oleum jecoris aseli se da cu bunu succesu după „Boston med. and surgical journal” contr'a sudóreloru noptume ale fisiciloru, și produce deodată somnu și apetitu, fără a avea efectulu gretiosu. Se poto dá astfelu chloralhidratulu cristalisatu în proporțiune de 1—9 de oleum jecoris aseli.**

**** Avisu venatoriloru de zestre!** La Hamburgu s'a celebratu o casatoriã în nisece circumstanțe din care s'aru potea face unu minunatu vodevilu amusanu.

Insemnat'a presentia de spiritu cu care junele a operatu, potendu servi de modelu cautatoriloru de zestre, me grabescu a povesti acestu frumosu romanu.

Williams P... avea douăzeci și doi de ani, cându fu tramisu la Hamburgu de către tata-seu, micu negutatoriu din Londr'a. Elu a fostu asie-

diatu la unu bancheriu mare și foarte bogatu. Acestu bancheriu avea o fêta unică și de toțu frumoasă. Williams se otari să o iă de socia.

Elu făcu mai întâi a se deosebi prin zelulu și aptitudinea lui comercială, și apoi, într'o di, intră în cabinetulu patronului lui și-i dîse:

— Domnulu meu, amu onóre a ve cere mână ficeii d-vóstra.

Bancheriulu crediú ca inebunise și voi a-lu linisci. Dar Williams insista astfelu și cu atât'a convincțiune încátu patronulu seu i dîse:

— Atunci, domnule, trebuie să te dau pre usia afara.

— Cum veti voi; aflați numai mai înainte, ca amu să fiu asociatu pentru o a trei'a parte în cas'a Iohn H... et C-ni'a din Londr'a.

La aceste cuvinte, bancheriulu striga: — Atunci e alta vorba, și deca 'mi poti aduce o scrisóre dela acei domni, care să adevérésca spusele d-tale, vomu vedea.

Williams plecà la Londr'a, se sui într'o trasura, se duse la Iohn H... și, adresandu-se la acest'a:

— Domnulu meu, i dîse elu, viu să ve propunú de a me asociã pentru o a trei'a parte la comerțiulu d-vóstra.

— Cine esti d-ta?

— Williams P...

D. Iohn H. trase clopotielulu pentru că să vie o sluga să dea pre Williams afara; dara dela tragerea clopotielului și până la venirea slugii, junele adaogã:

— Și după două septamâni me casatorescu cu fice'a dlui Carolu M. din Hamburgu.

— A! deca-i asiã, se schimba vorb'a.

Și acum Williams P... asociatulu casei Iohn H... et C-ni'a, din Londr'a, este fericitulu ginere alu bancherului din Hamburgu.

**** Casatoriile în Scoti'a.** Serbarea ce se face în Glasgovo e mai alesu însemnată prin numerulu celu mare alu casatoriiloru ce se indeplinescu pre totu tempulu câtu țiene acésta serbare, și mai cu sêma Vinerea sêr'a.

Mai multe parchi se ducă să primésca binecuvântarea nuptială a reverentulu gentlemanu, fără a mai vorbi de parchile retacitóre, adeva acele ce, neavendu nici unu ministru specialu, se adresa la celu dintâi preotu ce intalnescu în calea loru, cându le vinu ide'a de a se casatori. Scoti'a e o țiera minunată pentru amatorii de a se casatori.

Cu tóte acestea e o placere să vedea cine-va lipsa de otarire din partea unoru tineri de a-si luã nevastă. Unulu din trensi, baiétu că de vre-o optu-spre-diece ani, întrebatu fiindu de preotu deca voiã să iã în casatoriã pre feme'a cu care venise, elu se ingalbeni într'unu modu șpimentatoriu; apoi lasendu-si ochii în jos, începú să-si jóce piciorulu celu dreptu până cându remase cu gur'a cascata privindu în tacere florile de pre tapetulu ce acoperea parchetulu.

Feme'a, care e o darda grósa, cu fati'a rumenă și sticlósa, cu multu mai betrâna decâtu densulu, se ingalbeni și ea vedendu indoiel'a fidantiatului ei, și în cele din urma trântindu-i o loviturã cu cotulu asiã de tare, încátu erã să compromita ecuilibrulu fittórei sele jumetãti;

— Rspunde d'a, Bobu, i dîse ea în urechia cu o voce care resunã în tóta sala.

— D'a, response bietulu teneru, cu verfulu limbii.

Unu altu, unu tiesatoriu din Caritonu, se apropiã de scaunulu ministrului.

— Ai venitã să te casatoresci? i dîse acest'a.

Omulu nostru se nitã la densulu cu ochii blejiti.

— Venitu! ba nu reverentulu meu, suspinã elu din fundulu inimei, femeile acestea m'au adusu.

**** Mandarinulu.** Unu calu dintre cei favoriti ai imperatului Chinei mori din negriginti'a priveghiatoriului grajduriloru imperatesci. Imperatulu, aflându despre acéști'a a voitu să-lu strapunga cu sabi'a pre acelu oficieru. Inse mandarinulu (preotu chinessescu) opri lovitur'a imperatului, dîcendu: „Dómne, acestu omu nu e convinsu despre crim'a, pentru careã elu trebuie să móra!” — „Ei bine, fa-lu s'o intieléga,” response Imperatulu, iera mandarinulu, întorcendu-se către oficieru, i dice acestui'a: „Asculta, misielule! crim'a ce ai comis'o, este: întâi'a ca ai lasatu să móra unu calu, ce-lu iubiã foarte multu imperatulu nostru, și carele erã datu întru ingrigirea tea; a două, tu esti caus'a

care a facutu pre imperatulu de s'a mánia astu-feliu încátu erã să te strapunga însusi cu sabi'a sea; și a trei'a, tu esti caus'a ca imperatulu s'a mánia astu-feliu încátu erã să se desonoreze în ochii lumii, acidiendu unu omu pentru unu calu; tu misielule, esti vinovatu de tóte acestea!” — „Fugi denaintea mea!” strigã imperatulu, revenindu-si în ori „le iertu, misielule!”

**** Din Japani'a,** unu functionariu înaltu alu ministeriului de instructiune petrece de presentu în Berolinu, unde este tramisu că să studieze organismulu invetiamentului publicu din Prussia.

Concursu.

Statiunea parochială de a III-a clasă din comun'a Mercurea este vacantă, pentru reintregirea ei se publica concursu până în 15 Ianuaru 1873.

De parochi'a acéști'a suntu împreunate urmátorele emolumente:

a) 300 fl. v. a. solviti de cass'a comunale.
b) usitatele venite stolare dela 140 familie. — Doritorii de a ocupa acésta parochia, au să-si înainteze cererile lorã, instruate conformu Stat. org., — subsemnatulu scaunu protopopescu până la terminulu prefriptu.

Mercurea, în 15 Decembre 1872.

În contielegere cu comit. parochialu.

Scaun. prot. gr. or. alu tractului Mercurea.

Ioanu Drocu,
adm. prot.

(1—3)

ad. Nr. 272/1872.

Concursu.

Pentru veduvi'a parochia Harseni, în protopresbiteratulu gr. or. I alu Fagarasiulu se escrie prin acéști'a concursu, cu terminu până la 31 Ianuaru 1873 a. c.

Numi'a parochia consta din 76 familie, cu 388 suflete; emolumentele suntu câte o ferdela ovesu, și câte o di de claca de fia-care familia; cum și veniturile stolare îndatinatè dela crestini.

Doritorii de a ocupã acésta parochia au să fia teologi abs. de confessiunea gr. or.; și concursurile sele — în sensulu Statutului organicu provideute cu documentele necesarie bine instruate, voru avé a le asterne subscrisului, până la terminulu susu aretatu.

Fagarasiu, 14/26 Decembre 1872.

Petru Popescu,
Protop.

Cu intelegerea comitetului parochialu.

(1—3)

Edictu.

An'a, Ioanu Comaniciu Rafrie, de rel. gr. or. sotii'a legitima a lui Mateiu Sebesianu de rel. gr. cat. din Veneti'a inf. în district. Fagarasiulu, carea de unu anu și 6 luni, au parasitu cu necredintiã pre barbatulu — nesciundu-se locul afãrei ei; se provóca prin acéști'a, că în terminu de unu anu dela datulu de fatia, să se presenteze înainteã forului matrimoniale subscrisu în persóna; căci: la dia contra, procesulu încaminatu de susu-numitulu ei barbatu, se va otari și în absentia ei, pre bas'a SȘ. canóne. —

Fagarasiu 18/30 Octobre 1872.

Forulu matrimonialu gr. or. alu tractului protopresbiteralu alu Fagarasiului I.

(1—3)

Burs'a de Vien'a.

Din 23 Decembre 1872. (4 Ian. 1872.)

Metalicele 5%	66 75
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	70 45
Imprumutulu de statu din 1860	103 —
Actiuni de banca	970 —
Actiuni de creditu	131 —
London	108 10
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	79 50
„ „ „ Temisiorene	78 —
„ „ „ Ardelenesci	77 —
„ „ „ Croato-slavone	83 50
Argintu	106 50
Galbinu	— —
Napoleonu d'auru (poli)	8 64 1/2